

Advies

van de VREG van 16/06/2020

met betrekking tot het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van een premie voor de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen en wijzigingen met betrekking tot de REG-premies, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 5 juni 2020

Inleiding

Op 5 juni 2020 ontving de VREG van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, Zuhail Demir, de vraag om binnen een termijn van dertig dagen een advies te verlenen met betrekking tot het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van een premie voor de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen en wijzigingen met betrekking tot de REG-premies, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 5 juni 2020 (hierna “Ontwerpbesluit”).

Dit Ontwerpbesluit regelt in het bijzonder:

- het invoeren van een nieuwe premie voor het plaatsen van fotovoltaïsche zonnepanelen,
- een aantal aanpassingen aan de bestaande REG-premies,
- de verkoop vanaf 2021 van op het net geïnjecteerde elektriciteit door prosumenten die geen gebruik (meer) kunnen maken van de “terugdraaiende teller”.

Het advies van de VREG focust zich enerzijds op dit laatste onderwerp en anderzijds op de tarifaire impact van het Ontwerpbesluit.

Bespreking

1 Bemerkingen bij de regeling inzake de verkoop van op het net geïnjecteerde elektriciteit door prosumenten (artikel 13)

Gezien de decretale basis, opgenomen in artikel 15.3.5/13 van het Energiedecreet, staan wij achter de principes van de regeling, opgenomen in artikel 13 van het Ontwerpbesluit, omdat de voorgestelde regeling een marktgebaseerde regeling is:

- De op het net geïnjecteerde elektriciteit kan door de prosumant worden verkocht, en dit aan zijn eigen leverancier, of, als deze geen interessante prijs aanbiedt, een andere (leverancier).
- Indien een prosumant geen terugleveringscontract afsluit, wordt de geïnjecteerde elektriciteit verkocht aan de netbeheerder aan een minimumvergoeding van 0 euro. Het voordeel van de prosumant bestaat er in dat geval vooral uit dat de netbeheerder financieel zal instaan voor het onevenwicht op het injectiepunt, en niet de prosumant.

We wensen op te merken dat het technisch reglement distributie elektriciteit, zoals goedgekeurd op 20 september 2019, reeds voorziet dat vanaf 1 januari 2021 aan een toegangspunt waarop het gebruik van het elektriciteitsdistributienet afname en injectie betreft, twee aparte allocatiepunten

voor respectievelijk afname en injectie gekoppeld kunnen worden.¹ Dit om het technisch mogelijk te maken dat er een apart contract wordt afgesloten voor injectie, bij een andere elektriciteitsleverancier dan de elektriciteitsleverancier voor afname.

Deze bepaling werd toegevoegd aan het technisch reglement om te verzekeren dat Vlaamse prosumenten de elektriciteit die zij opwekken kunnen verkopen vanaf 1 januari 2021, conform artikel 15 van de Vierde Europese Elektriciteitsrichtlijn.²

Dit artikel 15 stelt: *“2. De lidstaten zorgen ervoor dat actieve afnemers: ... b) het recht hebben door henzelf opgewekte elektriciteit te verkopen, ook door middel van stroomafnameovereenkomsten”*. Het begrip “stroomafnameovereenkomst” wordt niet gedefinieerd in de Vierde Elektriciteitsrichtlijn, maar in de Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen³ wordt het begrip ‘hernieuwbare-stroomafnameovereenkomst’ gedefinieerd als *“een overeenkomst waarbij een natuurlijke of rechtspersoon persoon zich ertoe verbindt hernieuwbare energie rechtstreeks van een energieproducent af te nemen”*.

Paragraaf 2 van artikel 13 van het Ontwerpbesluit stelt: *“§2. De netgebruiker kan ervoor kiezen om een terugleveringscontract af te sluiten voor de opkoop van de geïnjecteerde elektriciteit door een andere elektriciteitsleverancier dan de elektriciteitsleverancier op het betreffende toegangspunt voor afname.”*

Artikel 15 van de Vierde Elektriciteitsrichtlijn stelt evenwel niet dat de opgewekte elektriciteit enkel mag worden verkocht aan een leverancier. Het legt integendeel op dat de prosumant de geïnjecteerde elektriciteit aan een natuurlijke of rechtspersoon naar keuze moet kunnen verkopen. Dit kan bijvoorbeeld ook een aggregator, flexibiliteitsdienstverlener, ESCO of energiegemeenschap zijn, voorzover deze partij toegang heeft tot het distributienet en er voor het injectiepunt in kwestie steeds een evenwichtsverantwoordelijke is aangesteld. Dit kan best nog aangepast worden om in lijn te zijn met artikel 15 van de Vierde Elektriciteitsrichtlijn.

2 Tarifaire impact van het Ontwerpbesluit

De nettokosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor de uitvoering van de financiële openbaredienstverplichtingen m.b.t. het uitbetalen van de REG-premies, worden verrekend via hun periodieke elektriciteitsdistributienettarieven. Voor 2020 werden de nettokosten gebudgetteerd op ca. 55 miljoen euro op een totaal budget van ca. 2,2 miljard euro over alle distributienetbeheerders.

De VREG ondersteunt de keuze van de Vlaamse Regering om de kosten van de nieuwe REG-premies voor fotovoltaïsche zonnepanelen volledig te vergoeden buiten de elektriciteitsdistributienettarieven, o.a. via het Energiefonds. De VREG merkt wel op dat het betreffende begrotingsartikel op het Energiefonds in het verleden aangewend werd voor afbouw van het certificatenoverschot. Aldus zouden de distributienetbeheerders in de toekomst misschien minder geholpen kunnen worden wanneer ze kampen met te grote voorraden aan steuncertificaten. Een afwaardering van de voorraden door de distributienetbeheerders zal kosten

¹ Artikel 4.1.2. van het [Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit](#) in het Vlaams Gewest van 20 september 2019 (B.S. 24 oktober 2019)

² [Richtlijn 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU](#)

³ [Richtlijn 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen](#)

veroorzaken die via de distributienettarieven zullen moeten verrekend worden. Het blijft m.a.w. belangrijk om de evolutie van de voorraden steuncertificaten bij de distributienetbeheerders verder op te volgen.

Wat betreft REG-premies voor investeringen andere dan warmtepompboilers en fotovoltaïsche zonnepanelen, stelt de VREG het behoud vast van de werkwijze voor bepaling van de vergoeding aan de distributienetbeheerders. De minister bepaalt jaarlijks een bedrag volgens de beschikbaarheid in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap en het Energiefonds. Dit biedt weinig comfort voor de VREG wanneer hij het budget van een distributienetbeheerder uit zijn distributienettarieven in het volgende jaar vastlegt. Er is dan nog geen duidelijkheid over de financiële steun in het volgende jaar en meestal zelfs nog niet in het lopende jaar. De distributienetbeheerders ontvingen in 2018 ruim 62 miljoen euro steun voor REG-premies zonder dat die opbrengst voorzien was in de hoogte van de nettarieven. De tarieven lopen dus niet synchroon met de steun. Men zou daarom kunnen overwegen om ook een concrete hoogte van de reststeun in de regelgeving op te nemen.